

Vergaderjaar 1984–1985

16 631

Wijziging van bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet in verband met de bestrijding van misbruik van rechtspersonen

Nr. 16

ZESDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 6 mei 1985

A. In artikel I, onderdeel F worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Artikel 64 lid 2 komt te luiden:

De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte op het ontwerp waarvan Onze Minister van Justitie een verklaring heeft verleend dat hem van geen bezwaren is gebleken. Tenzij de oprichting bij een akte van fusie geschiedt, neemt iedere oprichter tevens in het kapitaal deel.

b. Artikel 64 lid 3, eerste zin komt te luiden:

De akte van oprichting moet binnen drie maanden na de dagtekening van de verklaring van geen bezwaar zijn verleden, op straffe van verval van de verklaring.

B. In artikel I, onderdeel J worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Artikel 175 lid 2 komt te luiden:

De vennootschap wordt door een of meer personen opgericht bij notariële akte op het ontwerp waarvan Onze Minister van Justitie een verklaring heeft verleend dat hem van geen bezwaren is gebleken. Tenzij de oprichting bij akte van fusie geschiedt, neemt iedere oprichter tevens in het kapitaal deel.

b. Artikel 175 lid 3, eerste zin komt te luiden:

De akte van oprichting moet binnen drie maanden na de dagtekening van de verklaring van geen bezwaar zijn verleden, op straffe van verval van de verklaring.

C. Onderdeel K vervalt. Ingevoegd wordt een nieuw onderdeel K luidende:

In de artikelen 68 lid 1 en 197 lid 1 wordt «de akte van oprichting of een ontwerp daarvan» vervangen door: een ontwerp van de akte van oprichting.

D. Aan artikel I wordt een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

R. In artikel 318 lid 1 vervalt de tweede zin.

E. In artikel III wordt aan het tweede lid van de Overgangsbepalingen een zin toegevoegd, luidende:

Na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet kan geen verklaring van geen bezwaar worden aangevraagd op een akte van oprichting die vóór dat tijdstip is verleden.

Toelichting

De Koninklijke Notariële Broederschap heeft bij brief van 20 maart 1985 aan de leden van de vaste Commissie van Justitie erop gewezen dat het feit dat een verklaring van geen bezwaar ook na het passeren van de oprichtingsakte van een naamloze of besloten vennootschap nog kan worden aangevraagd, tot misbruik aanleiding kan geven. Er kan dan nl. gehandeld worden onder de naam van een n.v. of b.v. terwijl er alleen een notariële akte van oprichting is. De mogelijkheid bestaat dat een daarna aangevraagde verklaring van geen bezwaar geweigerd wordt. Het is ook niet uitgesloten dat de verklaring van geen bezwaar in het geheel niet wordt aangevraagd. Een vennootschap waarvoor geen verklaring van geen bezwaar is verleend kan op grond van de bij dit wetsontwerp gewijzigde artikelen 69 lid 1 en 180 lid 1 niet in het handelsregister worden ingeschreven. Als er slechts een akte van oprichting is, geen inschrijving in het handelsregister heeft plaatsgevonden en gehandeld is onder de naam van een n.v. of b.v., is weliswaar nietigverklaring van de vennootschap door de rechtbank op verzoek van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie mogelijk (artikelen 71 en 182), maar het verdient de voorkeur te voorkomen, dat dergelijke vennootschappen ooit als zodanig kunnen ontstaan. De voorgestelde wijziging strekt daartoe.

Aan de mogelijkheid die de wet thans biedt om de akte van oprichting te passeren voordat de verklaring van geen bezwaar is verleend, blijkt weinig behoefte te bestaan. De schrapping van die mogelijkheid zal volgens de Broederschap voor de praktijk dan ook geen nadelige gevolgen hebben. Derhalve wordt thans voorgesteld dat slechts op een ontwerp-akte van oprichting een verklaring van geen bezwaar kan worden aangevraagd en de akte van oprichting dus slechts kan worden gepasseerd nadat de verklaring van geen bezwaar is verleend. In verband met deze wijziging kan ook de tweede zin van artikel 318, eerste lid vervallen (onderdeel D).

Ook is het niet meer nodig te bepalen dat een vennootschap in het handelsregister slechts kan worden ingeschreven als er een authentiek afschrift van de akte van oprichting is waardoor de verklaring van geen bezwaar is verkregen. De notaris zal immers geen akte van oprichting passeren als op het ontwerp van de akte niet de verklaring van geen bezwaar is verleend. Derhalve kan de wijziging van de artikelen 69 lid 1 en 180 lid 1, zoals oorspronkelijk voorgesteld in onderdeel K, komen te vervallen.

Voor de vóór de inwerkingtreding van de wet gepasseerde akten van oprichting waarvoor nog geen verklaring van geen bezwaar is verleend of aangevraagd is een overgangsregeling noodzakelijk. Op die akten kan tot de datum van inwerkingtreding van de wet de verklaring van geen bezwaar nog worden aangevraagd. Eventueel kan dus ook nog na die datum de verklaring worden verleend, mits deze tijdig is aangevraagd.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes